

तत्कालातीतं भविष्यतीतिशेषः ॥ तस्मात्क्रियतामित्यादि ॥ १५ ॥ ननु तत्कार्यकालात्ययश्चेत्सतंज्ञापयिष्यत्येवेत्याह ॥ नचेति ॥ कालवित्कालज्ञोपि सप्राज्ञत्वाच्चद
मिप्रायमेवकेवलमनुगच्छेत्तूष्णीतिष्ठतीतिभावः ॥ १६ ॥ त्वदीयस्य स्फीतस्य महतः कुलस्य हेतुर्द्विहेतुः दीर्घबंधुः इदानीं कालांतरेच बंधुः ॥ स्वयंच चाल्लक्ष्मणः ॥
॥ १७ ॥ कृतं तवकार्यमितिशेषः ॥ आज्ञापयितुमर्हसि ॥ रामनियोगात्पूर्वमितिशेषः ॥ १८ ॥ नन्वेवमपि कालव्यतिक्रमस्तुल्योऽतआह ॥ नहीति ॥ चोदनादृते राम

तदिदं मित्रकार्येनो कालातीतमरिंदम ॥ क्रियतां राघवस्यैतद्वैदेत्याः परिमार्गणं ॥ १५ ॥ नच कालमतीतं ते निवेदयति कालवित् ॥ त्वर
माणोपि सप्राज्ञस्तव राजन्वशानुगः ॥ १६ ॥ कुलस्य हेतुः स्फीतस्य दीर्घबंधुश्च राघवः ॥ अप्रमेयप्रभावश्च स्वयंचा प्रतिमोगुणैः ॥ १७ ॥
तस्य त्वंकुरुवै कार्यं पूर्वे तेन कृतं तव ॥ हरीश्वरकपिश्रेष्ठानाज्ञापयितुमर्हसि ॥ १८ ॥ नहि तावद्भवेत्कालो व्यतीतश्चोदनादृते ॥ चोदितस्य
हिकार्यस्य भवेत्कालव्यतिक्रमः ॥ १९ ॥ अकर्तुरपि कार्यस्य भवान्कर्ता हरीश्वर ॥ किंपुनः प्रतिकर्तुस्ते राज्येन च वधे च न ॥ २० ॥ शक्ति
मानति विक्रांतो वानरर्क्षगणेश्वर ॥ कर्तुं दाशरथेः प्रीतिमाज्ञायां किन्नु सज्जसे ॥ २१ ॥ कामं खलु शरैः शक्तः सुरासुरमहोरगान् ॥ वशे
दाशरथिः कर्तुं त्वत्प्रतिज्ञामवेक्षते ॥ २२ ॥ प्राणत्यागा विशंकेन कृतं तेन महत्प्रियं ॥ तस्य मार्गामवैदेहीं पृथिव्यामपि चांबरे ॥ २३ ॥

प्रेरणां विना जातोपि कालातिक्रमो न दोषायेति भावः तत्प्रेरणया यदि कार्यकरणं तदा कालव्यतिक्रमो भवेदेवेत्यर्थः ॥ १९ ॥ अकर्तुरपि अनुपकर्तुरपि कार्यस्य कर्ता अ
र्हेतुच् ॥ प्रतिकर्तु रूपकर्तुः ॥ २० ॥ आज्ञायां किन्नु सज्जसे ॥ किमर्थं तदाज्ञाप्रतीक्षया विलंबसे ॥ २१ ॥ यद्यपि रामस्य न सहायापेक्षा तथापि सपरिवारोऽहं सीतामन्वे
षयिष्यामीति त्वत्प्रतिज्ञामवेक्षते सत्याऽसत्यावेति परीक्षते इत्यर्थः ॥ २२ ॥ प्राणत्यागा विशंकेन ॥ अनपकारिवालिप्राणत्याजने तदनौचित्यशंकारहितेन मित्रकृत्यं स्व
कृत्यमेवेति बुद्ध्या तव प्रियं कृतं मार्गाम अन्वेषयाम ॥ २३ ॥